

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

бульв. Дружби народів, 28, м. Київ, 01103, код ЄДРПОУ 40381452

РІШЕННЯ

09.02.2017

м. Київ

№ 44

Про схвалення висновку до проекту Закону України "Про внесення змін та доповнень до чинного законодавства України щодо вдосконалення механізму встановлення протипоказань для повноцінного виконання своїх функціональних обов'язків особами, які займають або претендують на посади, що передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, а також посад з підвищеним корупційним ризиком" (реєстр. № 5707 від 24 січня 2017 року)

Відповідно до частини першої статті 8 Закону України "Про запобігання корупції", враховуючи рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 13 жовтня 2016 року № 81 "Про підготовку висновків Національного агентства з питань запобігання корупції щодо проектів законодавчих актів, поданих на розгляд Кабінету Міністрів України чи Верховної Ради України", Національне агентство з питань запобігання корупції

ВИРІШИЛО:

1. Схвалити висновок до проекту Закону України "Про внесення змін та доповнень до чинного законодавства України щодо вдосконалення механізму встановлення протипоказань для повноцінного виконання своїх функціональних обов'язків особами, які займають або претендують на посади, що передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, а також посад з підвищеним корупційним ризиком" (реєстр. № 5707 від 24 січня 2017 року), що додається.

2. Департаменту антикорупційної політики забезпечити направлення схваленого висновку Національного агентства з питань запобігання корупції до Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції у встановленому порядку.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Національного агентства з питань запобігання корупції Рябошапку Р.Г.

Голова

 Н. Корчак

СХВАЛЕНО

Рішення Національного агентства
з питань запобігання корупції
09 лютого 2017 року № 44

ВИСНОВОК

до проекту Закону України

"Про внесення змін до чинного законодавства України щодо вдосконалення механізму встановлення протипоказань для повноцінного виконання своїх функціональних обов'язків особами, які займають або претендують на посади, що передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, а також посад з підвищеним корупційним ризиком"

(проект внесений народними депутатами України
Савчуком Ю.П., Мусієм О.С. та іншими,
реєстр. № 5707 від 24 січня 2017 року)

Проектом Закону пропонується внести зміни, зокрема, до Закону України "Про запобігання корупції" (далі – Закон), якими буде запроваджуватися проведення обов'язкових попередніх (в рамках спеціальної перевірки), періодичних та позачергових профілактичних медичних, наркологічних та психіатричних оглядів населення та осіб, які займають або претендують на посади, що передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, посад державних службовців, суддів, а також посад з підвищеним корупційним ризиком (далі – медичні огляди).

Повноваження щодо проведення спеціальної перевірки у цій частині пропонується покласти на Державне управління справами (далі – ДУС).

Слід зауважити, що Законом вже встановлено здійснення спеціальної перевірки відомостей щодо стану здоров'я (в частині перебування особи на обліку в психоневрологічних або наркологічних закладах охорони здоров'я), а також подання для цього особою, яка претендує на зайняття посади, медичної довідки про стан здоров'я за формою, затвердженою Міністерством охорони здоров'я України, щодо перебування особи на обліку в психоневрологічних або наркологічних закладах охорони здоров'я.

У свою чергу, покладення на ДУС зазначених повноважень не відповідає його завданням і функціям, визначеним Положенням про Державне управління справами, затвердженим Указом Президента України від 17 грудня 2002 року № 1180/2002, відповідно до якого ДУС є спеціальним державним органом з матеріально-технічного, соціально-побутового та іншого забезпечення діяльності Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Ради національної безпеки і оборони України, інших державних органів.

При цьому запропоновані положення містять ознаки такого корупціогенного фактора, як невиправдане встановлення чи надмірне розширення дискреційних повноважень, оскільки наділяють ДУС невластивими йому повноваженнями, тоді як такі повноваження належать безпосередньо до компетенції Міністерства охорони здоров'я України.

Також викликає зауваження пропозиція законопроекту доповнити Закон новою статтею 57¹ "Обов'язкові попередні та позачергові профілактичні медичні, наркологічні та психіатричні огляди населення та осіб, які займають або претендують на посади, що передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, посад державних службовців, суддів, а також посад з підвищеним корупційним ризиком", положеннями якої встановлюється обов'язок періодичних та позачергових медичних оглядів.

Пропоновані проектом Закону нововведення не відповідають характеру суспільних відносин, що регулюються антикорупційним законодавством, оскільки Закон визначає правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень.

Натомість обтяження, що встановлюють та передбачають обов'язкове проведення медичних оглядів публічних службовців щодо їх стану здоров'я, у тому числі психічного, наркотичної залежності та залежності від алкоголю і психоактивних токсичних речовин, не стосуються запобігання корупції.

Варто зазначити, що законодавством про працю та охорону здоров'я вже передбачено обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій, а також наслідки появи на роботі в нетверезому стані, у стані наркотичного або токсичного сп'яніння.

Разом з тим впровадження подібних механізмів містить ознаки такого корупціогенного фактора, як безпідставне створення надмірних обтяжень для публічних службовців, що збільшить можливості для впливу на них, зокрема шляхом штучного затягування процедури спеціальної періодичної перевірки.

При цьому пропоноване проходження медичних оглядів не лише значною мірою перешкоджатиме реалізації вказаною категорією осіб суб'єктивних прав та законних інтересів, але й матиме наслідком спонукання таких осіб до вступу у корупційні відносини з особами, наділеними правом прийняття відповідних рішень, з метою "пришвидшення" чи взагалі "дистанційного" їх проходження.

Враховуючи викладене, вважаємо пропоновані зміни неприйнятними та такими, що містять корупційні ризики, а тому Національне агентство не підтримує проект Закону.

Голова

 Н.М. Корчак